

Ik spreek namens de inwoners aan de Dijkweg nummers 100 tot 300 in Andijk ongeveer 250 huishoudens, pakweg tussen de 500 en 750 mensen. We tekenen bezwaar aan bij het plaatsen van zonneneilanden met zonnepanelen voor onze deur. Ik woon zelf op nummer 161 direct aan de dijk waar ik een airb&b run. Er verblijven zo gemiddeld 100 gasten per jaar van over de hele wereld. Ze zijn aangetrokken door de locatie, de directe aanwezigheid van het water voor de deur. Het eerste wat mijn gasten doen bij aankomst, is de dijk oplopen en genieten van het onbelemmerde vergezicht over het IJsselmeer. En mijn gasten zijn niet de enigen: touristen die fietsen van Enkhuizen naar Medemblik, Andijkers die een ommetje maken op de dijk, honderden recreanten die in de zomer in het IJsselmeer zwemmen vanaf een van onze 2 stijgers, de gasten van het Grootslag, vakantieparken, bed en breakfasts en campings, dagjesmensen uit de Randstad of uit de polder, kortom het is altijd druk op dit stukje dijk en met goede reden.

De West-Friese omringdijk is een monument, met een enorm belangrijke historische waarde. Op de dijk staan educatieve boordjes met archief foto's over de stormramp van 1916. De foto's geven een idee hoe man en macht werd ingezet om voor de Andijkers een veilig thuis te creëren. Tijdens de stormramp zijn ongeveer 400 huizen verplaatst of gesloopt en is er heel veel geld en mankracht gespendeerd om de omringdijk in zijn huidige vorm te bouwen. Veel van deze huizen staan nog op dezelfde plaats. De Westfriese Omringdijk vertegenwoordigt dus een aanzienlijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarde. Aan de vorm en ligging van de dijk is de ontstaansgeschiedenis van Westfriesland af te lezen. Op en langs delen van het dijktraject liggen wegen en fiets/wandelpaden. Hiernaast vindt in de nabijheid van de dijk vooral watergerelateerde recreatie plaats zoals zwemmen, kitesurfen, windsurfen en zeilen. Het gedeelte dijk tussen de kathoek en de bakkershoek, de voorgestelde locatie voor de zonnenezandbanken, is nu nog het enige stuk dijk in zijn oorspronkelijke staat en functie.

Langs de rest van de dijk is de ruimte er achter door de jaren heen aangepast; bijvoorbeeld door de waterbasins van het PWN, de proefpolder en het vooroever project tussen Andijk en Wervershoof. Het PWN heeft zich in de jaren zestig juist op deze plaats gevestigd vanwege het schone water, omdat het op deze plaats voldoende diep is en er meer stroming en minder algen groeien, waardoor de kwaliteit van dit water uitstekend was.

Het open water achter de dijk met haar grillige kustlijn is uniek en op bijna geen enkele plaats langs de kust van het IJsselmeer nog terug te vinden. Het diepe water achter dit deel van de West-Friese omringdijk laat zien dat er werkelijk hoge golven zijn en een herinnering aan 1916 waarom deze dijk zo belangrijk is en ons beschermd. Nergens langs de westfriesche omringdijk voel je de elementen van de natuur zoals voor onze deur en dit is waarom velen van ons hier wonen; een diepe bewondering en ontzag voor een stukje ongerepte IJsselmeer wildernis.

Ter voorbereiding van deze brief, heb ik me verdiept in de vele rapporten en aanbevelingen en telkens kom ik hetzelfde tegen. Ik citeer:

“Westfriesland is trots en zuinig op zijn traditionele identiteit met karakteristieke (lint)dorpen, open ruimtes en de mooie historische stadjes Hoorn, Enkhuizen en Medemblik. Dit landschap moet waar mogelijk behouden blijven. Hetzelfde geldt voor het IJsselmeer en Markermeer. Het water vervult meerdere functies voor de regio, waardoor het gebruik ervan voor energieopwekking goed doordracht moet worden”.

Of als aanbeveling van een Arcadis rapport: “Hiervoor is het belangrijk dat het open zicht op het land vanaf het water én op het water vanaf het land behouden blijven”.

Het valt dus niet te rijmen dat we een pleidooi houden om de karakter van de grillige kust van het IJsselmeer te behouden om vervolgens precies op die lokatie zonneneilanden te plannen.

We hebben met elkaar het klimaatakkoord getekend en de afspraak gemaakt om 49% klimaatneutraal te zijn in 2030. Iedere regio moet hier zijn steentje aan bijdragen. Noord Holland Noord zet in op zon en wind. Er is geen maatschappelijk draagvlak voor meer windmolens op land en zonnepanelen in agrarisch gebied. Het IJsselmeer wordt voor beiden als alternatief geoormerkt. Deze ‘not in my backyard mentaliteit’ ondersteunt door Medemblik en Wieringenmeer, heeft de energieagenda in de schoot van de bewoners van de Dijkweg geworpen en dat vinden we onacceptabel. Wij zeggen nu ook ‘not in our backyard’ en er is onder onze bewoners geen maatschappelijk draagvlak voor deze zonneneilanden met zonnepanelen.

Dit kleine, originele stukje dijk van ongeveer 5 kilometer dat nog beschermd is met haar prachtige wijde vergezichten naar Friesland, mogen we simpelweg niet opofferen voor 135 hectare zonnenbanken met 100 hectare zonnepanelen. Volgens de bedenkers verrijkt het de kust en vergroot dit de watersportmogelijkheden. Tenzij je zonnepanelen een verrijking vindt om naar te kijken in plaats van zonsondergang op het IJsselmeer, zal het onomkeerbaar veranderen en watersporters zullen juist ver weg blijven van dit soort bouwwerken, immers zij komen voor de natuur.

Nieuwe habitats voor vogels en andere dieren wordt ook als argument aangevoerd; de enorme aantallen aalscholvers, koetjes, ganzen, meeuwen die we nu al hebben, echt willen we nog meer klimaatvluchtelingen?

Daarnaast maken we ons zorgen om het plan om water en moerasplanten te planten.

We hebben nu al overlast van IJsselmeer vliegjes maar blijven bepaart van de steekmuggen. Stilstaand water met een moeras voor de deur betekent dat het voor ons onleefbaar gaat worden en we in de toekomst hier niet langer kunnen wonen. Het rendement van zonnenergie is relatief klein. Het zonneneilandenproject van het PWN is nog niet gerealiseerd maar wordt nu al aangehaald als succesvol. Wie gaat deze panelen in de toekomst vogelpoepvrij houden en hoe zien we dit voor ons?

Voordat we voor altijd iets kapot gaan maken, wat we nooit meer terug kunnen draaien, is het geen tijd voor bezinning om te koesteren wat we nog hebben en ons inzetten om het te behouden? Dit plan betekent ingrijpende veranderingen in dit stukje IJsselmeer; geulen graven, zand storten, de ecologische waarden drastisch wijzigen. Het

Markeermeer is al dicht geengineerd en ingericht, het laatste stukje grillige kust en diep water is toch het beschermen waard? Er zijn talloze plaatsen in het IJsselmeer waar het al natuurlijk ondiep is denk aan de vooroever en Enkhuizenzand om een grote variëteit aan ecologische waarden te creëren. Deze kunnen op minder belangrijke plaatsen zoals langs de Wieringermeerdijk of Afsluitdijk nog verder uitgebreid worden. Hier is geen recreatie of historische waarde. Het gedeelte IJsselmeer tussen Enkhuizen en Medemblik is een van de drukst bevaren zeilroutes en het gedeelte IJsselmeer ten oosten van Medemblik is volgens velen het mooiste zeilwater ter wereld voor wedstrijdzeilen. Vele kampioenschappen worden daarom hier georganiseerd. Dit is door de combinatie van wind en golfslag, het is uniek!

We hebben een 32 kilometer lange afsluitdijk met mogelijkheden voor nieuwe alternatieven zoals bijvoorbeeld getijdenstroom. Deze zonneneilanden in combinatie met windturbines kunnen ook daar geplaatst worden want er wonen relatief weinig mensen. We hebben volgens de rapporten excellente mogelijkheden voor geothermie vanwege de geologische gesteldheid van de region, een veelbelovend alternatief voor aardgas. Het Nederlandse bedrijfsleven en overheid gaan groots investeren in waterstof en aardewarmte. Zijn deze zonneneilanden dan niet klein bier vergeleken met het opschalen wat nodig is in Nederland om onze doelen überhaupt te kunnen halen?

Niet alleen ruimtelijk gezien spelen het IJsselmeer en het Markermeer in Westfriesland een belangrijke rol, ook economisch gezien zijn het belangrijke gebieden door de ruimte voor recreatie en toerisme. Ik herhaal nog een keer de enorme hoeveelheid mensen die profiteren van de zwemgelegenheid bij koppie onder. We willen zorgvuldig omgaan met de historische waarde van de Omringdijk. Hiervoor is het noodzakelijk dat het open zicht op het land vanaf het IJsselmeer en het open zicht vanaf het land op het water behouden blijven.

Ik nodig iedereen uit om op een stille vroege ochtend het IJsselmeer in te duiken vanaf onze stijger en in alle rust en stilte te zwemmen tussen de vogels en eenden. Dan zul je je realiseren hoe uniek dit stukje dijk en aangrenzend water is en je wenkbrouwen fronsen bij wie dit ooit bedacht heeft.

Bernice Notenboom

